

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 4. Iuſi à Domino discipuli ad se adducere pullum asinæ, fecerunt
sicut illis præceperat Iesus. Quod in aliis virtutibus magis esse posset
vituperabile, hoc est in Obedientia magis laudabile.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

FERIA QVART A.
DE PERFECTA DISCIPVLORVM OBEDIENTIA
IN ADDUCENDO AD CHRISTUM PULLO
ASINÆ.

Euntes autem Discipuli fecerunt sicut praeceperat illis Iesus. Matth. 21.

VERITAS PRACTICA.

Quod in aliis virtutibus magis esse posset vituperabile, hoc est in obedientia magis laudabile.

RATIO EST, Quia quod magis esse posset vituperabile in aliis virtutibus, est indiscretio. Sed hoc est in obedientia magis laudabile, si fuerit indiscreta, quo sensu explicabitur.

Ergo hinc Veritas manifestatur, & tanto magis hinc salubris indiscretio colenda est obedire volenti, quanto hac obedientia singularis est virtus.

L PUNCTUM.

ET cum appropinquasset Hierosolymis, & venisset Bethphage ad montem Oliveti, tunc Iesus misit duos discipulos dicens eis, Ite in castellum quod contra vos est, & statim invenietis asinam alligatam & pullum eum ea solvite & adducite mihi: & si quis vobis aliquid dixerit, dicite, quia Dominus hic opus habet, & confestim dimittet eos. Euntes autem discipuli fecerunt sicut praecepit illis Iesus.

Consideranda certe discipulorum obedientia, ut, qui in re factus difficili ad intellectum, & voluntatem, tam prompti fuerint, nulla ut intercedente mora praeceptum adimpleverint. Poterant enim hærere dubii quid vellet Dominus, cum de asina sermonem, & praeceptum illis faceret: Poterant cogitare id illi omnino infuctum, ut iumento uteretur: Poterant pudore quodam affici, & deterrerab illis ignominiosis animalibus per urbem adducendis: Poterant denique metuere, ne qui viderent eos aliena rapientes, contra insurgerent, & obniterentur. Sed nihil horum apud se reputant, nihil discunt, nihil discernunt, nihil d'judicant, nihil verentur: toti sunt in his exequendis quæ sibi iussa sunt: Et quod in aliis virtutibus magis esse posset vituperabile, hoc est in eorum obedientia magis laudabile.

Mira certe sententia, & digna quæ attentius consideretur, tum ut aliis virtutibus generatim consularur, tum particularim obedientia.

Quid est autem in cæteris virtutibus magis vituperabile quam indiscretio, cum ut ait sanctus Bernardus, omni virtuti ordinem discretio ponat, ordo modum tribuat & decorem? Unde & post alia quædam, concludit, Est ergo discretio non tam virtus, quam quadam moderatrix & auriga virtutum, ordinatrixque affectuum & morum doctrix. Tolle hanc & virtus vitium erit, ipsaque affectio naturalis in perturbationem magis convertetur, extermiumque natura. Sic sanctus Papa Gregorius: Bona quidem intentione amici lob ad consolandum venorant, sed hoc quod pia mens Deo mundum obrulit, locutio precipitata vitavit; scriptum quippe est: si recte offeras, non recte autem divides, peccasti. Recte namque offertur cum recta intentione quid agitur, sed recte non dividitur, si non hoc quod pie agitur, etiam subtiliter discernatur. Oblata enim recte dividere, est qualibet bona nostra studia sollicitè discernendo pensare. Sapere ergo & quod bono studio gerimus dum discernere caute negligimus, quo iudicetur sine nescimus: & nonnunquam hoc fit reatus criminis, quod putatur causa virtutis.

Sic ante hos omnes Cassianus, aut potius Antonius ille magnus quem refert Cassianus inter omnes virtutes discretioni primas dedisse, cuius hæc verba sunt: Hac namque est discretio qua oculus & lucerna corporis in Evangelio nuncupatur, secundum illam sententiam Salvatoris, Lucerna corporis tui est oculus tuus: quod si oculus tuus simplex fuerit, totum corpus tuum lucidum erit; si autem oculus tuus nequam fuerit, totum corpus tuum tenebrosum erit: eo quod ipse cogitationes hominis universas actus, discernens, cuncta qua gerenda sunt pervideat atque pertulisset: qua si in homine nequam fuerit, id est, non vero iudicio & scientia cõmunica sed quæ libet errore ac presumptione decepta, totum corpus nostrum faciet

facit tenebrosus, hoc est, omnem aciem mentis actu que nostros reddet obscuros, cecitate scilicet virtutum & perurbationum tenebris involutos. Si enim, inquit, lumen, quod in te est tenebra sunt tenebra ipse quanta erunt? Nulli namque dubium est, errantio iudicio cordis nostri & ignorantie nocte possessio, cogitationes quoque & opera nostra qua ex discretione deliberatione descendunt, maioribus peccatorum tenebris implicari.

Atque hæc fustus tota collatione secunda confirmantur tum Scripturæ testimoniis, tum multis eorum exemplis, qui, quod à discreti essent suis in virtutibus, suas ipsi virtutes in vitia converterunt, & suis ipsi vitiis perverti sunt. Potestne dici aliquid magis vituperabile?

II. PUNCTUM

SED hoc est in Obedientia magis laudabile, si fuerit indiscreta, quo sensu ipsi sancti Patres intelligunt.

Hoc est, inquit sanctus Bernardus, docens perfectam obedientiam esse indiscretam, hoc est non discernere quid vel quare precipiatur, sed ad hoc tantum nititur, ut fideliter & humiliter fiat quod à majore precipitur. Lignum enim scientia boni & mali in par adito, censura discretione est; in conversatione religionis penes Patrem spiritualem qui iudicat omnia. Ipse vero à nemine iudicatur, ipse est discretio; aliorum est obedire. Adam gustavit in malum suum de ligno vetito, edoctus ab eo qui suggerendo ait, quare precipis vobis Deus ut de ligno non comederitis? Ecce discretio, cur preceptum sit. Et addit, sciebat enim quia qua dicit comederitis, aperientur oculi vestri, & eritis sicut dii. Ecce ut quid preceptum sit, scilicet quod Deo fieri non sinat. Discrevit, comedit, & inobediens factus est, & de paradiso ejectus est. Et paucis interiectis de vero loquens obediente Stultus, inquit, fiat ut sit Sapiens; & hæc omnis sit ejus discretio, ut in hoc nulla sit ei discretio. Hæc omnis Sapiens sit, ut in hac parte, nulla ei sit.

Et post multa: Propter quod, inquit, pia simplicitas, & in professione religionis & solitudinis novus homo qui non habet vel rationem ducentem, vel affectum trahentem, vel discretionem moderantem, sed vi quamdam vertitur in semetipsum, tanquam à sigulo sumentum, lege quadam mandatorum Dei quasi manibus alienis facientes est & formandus in omni patientia, & in rota volubilis obedientia, & in igne probationis sua Plasmata-

toris & formatoris sui voluntati & ai birrio subdendus. Nam etsi callor ingenio, si n. get arte, si praeeminet intellectu, instrumenta sunt hæc tam virtiorum quam virtutum. Non ergo refuziat doceri, uti eo in bono, quo & in malo uti potest, quia hoc primum virtutis opus est. Ingenium corpus adoptet, ars naturam informet, & intellectus non elatum faciat animum sed docibilem. Et contra quosdam minus quam deceret obedientes, Non est, inquit obedientia eorum plena: non in omnibus parati sunt obsequi ne per omnia sequi proposuerint Eum qui non suam sed Patris venit facere voluntatem. Discernunt & dijudicant eligentes in quibus obediant Imperanti. Et nonnullis interiectis, ad hæc de Paulo verba: Et apertis oculis nihil videbat, Ecce cecitas qua male quondam illuminati in pravariatione, tandem in conversione oculi salubriter excacantur.

Sic sanctus ille Gregorius ubi de puero Samuele agit: Puer, inquit, humiliter homini subiectus, atque obedientia ardua arce sublimatus, dum vocatus accessit, iussus rediit, quid aliud nobis exemplo praeberet nisi altissima formam obedientia? Vera namque obedientia nec Praepositorum intentionem discutit, nec precepta discernit: quia qui omnis vita sua iudicium Majori subdidit, in hoc solo gaudet, si quod sibi precipitur, operatur. Nescit enim iudicare, quisquis perfecte didicerit obedire, quia hoc tantum bonum putat, si preceptis obediat: Et post pauca: Preceptum namque in hoc solo pensari debet, quod majoris preceptum est, & qui obedientia bonum exequitur non injunctum opus debet considerare sed fructum: quia ad premerenda aeterna vita gaudia non exquiruntur quali: as operis, sed mortificatio propria, & executio aliena voluntaria.

Sic denique qui supra idem ipse Cassianus sic De Insti. verè obedientes superiori describit, ut universa Ren. l. 4. compleant quacunque fuerint ab eo precepta, tanquam si à Deo sint virtutes edita, sine illa discussione festinant: ut nonnunquam etiam impossibilia sibi imperata ea fide ac devotione suscipiant, ut tota virtute ac sine ulla cordis hesitatione perficere ea aut consummare nitantur, & ne impossibilitatem quidem precepti pro sui Senioris reverentia metantur. Et ibidem longinquo ibid. c. 41 post capite: Quartum hoc, inquit, pre omnibus excelle quod hæc que supra diximus tria ornet atque commendat. Id est, ut stultum te secundum Apostoli sententiam facias, in hoc mundo, ut sis Sapiens: Nihil scilicet discernens, nihil dijudicans ex his qua tibi fuerint imperata, sed

Serm. I.
de Coru.
S. Pauli.

L. 2. in
lib. Reg.
c. 4.

De Insti.
Ren. l. 4.

c. 10.

ibid. c. 41

sed

Colat. 18.
6.3.

sed cū omni simplicitate ac fide obedientiam semper exhibeas, illud tantummodo sanctum, illud utile, illud Sapiens esse iudicaris, quidquid tibi vel Lex Dei, vel Senioris ex athena in dixerit. Itemque in Collationibus; Caterum, inquit, nunquam rationem Veritatis intrabit quisquis à discussione capere erudiri, quia videns eum Inimicus suo potius quam Patrum iudicio confidentem, facile in id usque propellit, ut etiam illa qua maxime utilia atque saluberrima sunt, superflua ei videantur & noxia. At quo ita presumptioni ejus callidus hostis illudit, ut irrationabilibus definitionibus suis pertinaciter inhaerendo, hoc solummodo sibi sanctam esse persuadeat quod rectum atque justissimum sua tantum obstinationis errore censuerit.

Nonne hoc est aperte dicere non minus discretionem perire obedientiam & animam, quam alia pereant Indiscretionem virtutes: ac proinde non minus hoc esse laudabile in obedientia si fuerit indiscreta, quam in cæteris virtutibus hoc esset vituperabile?

III. PUNCTUM.

HINC ergo manifestè patet proposita Veritas, quæ si pluribus confirmanda esset, sanctus Joannes Climacus in illo quem scripsit libro de Scala Paradisi gradu 4. de obedientia: & gradu 31. de discretionem, sat multa suggerit, ex quibus pauca hæc sint instar omnium. Obedientia, inquit, est inexaminiatus atque indiscussus motus, sicut a navigatio, securum periculum, confectum dormiendo iter, sepulchrum voluntatis, nihil discernit, nihil resistit, Obedientia est discretionis depositio inter divitias discretionis. Quæ postrema sententia valde notanda est, simul enim conjungit & concordat quæ inter se videbantur distillere eam discretio tantopere commendaretur, ac culparetur, ut nec abesse ab obedientia, nec illi posse adesse censeretur. Sic tamen utrumque præclare convenit, quando de obedientia dicitur, quod sit discretionis depositio inter divitias discretionis; non enim discretionem perdit obediens, sed deponit, sicut si quis pecuniam suam deponeret apud aliquem valde fidelem, non haberet apud se pecuniam, sed apud alium; sic suo quodam modo qui obedit in rebus etiam intellectui repugnantibus, discretionem suam deponit apud illum à quo jubetur; discretionem qua iudicaret non ita esse faciendum, commutat cum illo qui aliter iudicat, & qui rem imperat.

Indiscretus est, ut sit discretus: Indiscretus est secundum quoddam corruptæ naturæ iudicium, ut sit discretus sano, & recto rationis consilio. Quod si abundare videtur rationibus contra id quod jubetur, ecce ubi viget, ubi vincit & triumphat Obedientia, cum inter falsas illas humanæ discretionis divitias deponit hanc discretionem, & obedientem proprio denudat iudicio ut hoc unum quod Superior iudicat & imperat, sic ille iudicet & exequatur.

Aut si, quod verius est de veris divitiis, illud Climaci dictum magis interpretari, sic obedientia dicenda est discretionis depositio inter divitias discretionis. Id est, inter multiplices & extimias illas rationes licet latentes, vel quibus abundat Superior, ut id quod jubet, jubeat, vel quibus abundat Inferior ut id agat quod jubetur etiam contra proprium sensum: quod est apud Apostolum, *lucus letari est abundare in omnem simplicitatem*. Sic Divus Thomas exponens quod sensu dixerit sanctus Benedictus etiam tentanda esse impossibilia, quæ à Superiore juberentur. Quia, inquit, an aliquid sit possibile subditus non debet suo iudicio definire, sed in unoquoque iudicio Superioris stare. Sic Divus Basilius de iudicij periculo, prorsus illum esse sollicitum finit, qui imperat.

Quamobrem, ut ad praxim deveniatur, vide quanti facias Obedientiam, quid de hac virtute iudices, utrum sit prudentius obedire, vel non? Nisi fueris filius Belial, id est, absque iugo, non dubitabis perfectè affirmare, longè id esse melius, sapientius, & salubrius obedire. Sed persuasum habe, non esse aliud obedire, ac indiscretum esse, quo sensu dictum est; si times hanc discretam indiscretionem, times veram obedientiam. Quid est quod obedientiam profiteris & diligis nisi ut perfectè vivas? sed quomodo perfectè vires in obedientia, nisi & ipsa perfectè fuerit obedientia. Quomodo autem perfectè si discreta tuo sensu, si discernas quis jubeat, vel quæ jubeat; vel quo motivo, vel familia, quæ occurrunt discretis illis viris, contra quos aptè sanctus Bernardus quæ tibi diligenter applices: *Imperfecti cordis est, L. d. p. infirma prorsus voluntatis iudicium est, Si autem caput Seniorum studiosius discutere, harere ad singula dispensationem, & male suspicari de omni præcepto cuius causa latuerit, nec unquam libenter audire nisi eum audire consigerit quod forte libuerit, aut quod non aliter licere seu expedire monstraverit vel aperta ratio vel indubitata auctoritas. Delit.*

tasatis, imo minus molesta hujusmodi obedientia. Non planè hæc illa est qua ex regula traditur, OBEIENTIA SINE MORA. Disputare profectò hoc est in actu cordis, non in auditu auris obedire.

Verum hæc ante prævidisse debueras, quò turris hujus evangelicæ non prius jaceres fundamenta, quam sedens computares si haberes sumptus ad perficiendum. Nunc autem quid restas, nisi ut aut correctus obediens Senioribus: aut confisus audias ab illusoribus: Hic homo cepit adificare, & non potuit consummare?

Vide in 2. parte, Fer. 4 octavæ Ascensionis, ubi hæc exhibetur Veritas:

Quirationes inquit obedientiæ, rationem quarit suæ inobedienciæ.

In 3. p. Sabbato Heb. 9. ad hanc ibi expostam Veritatem.

Quò magis est oculata concupiscentia, magis est cæca.

Sic verò in oppositum aptè formari posset Veritas, atque ex jam dictis probari:

Quò magis cæca est obedientia, magis est oculata.

FERIA QUINTA.

INGREDIENTI DOMINO IN CIVITATEM
TURBÆ OCCURRUNT CUM PALMIS,
ET FAUSTA OMNIUM
ACCLAMATIONE.

Ozanna filio David: Benedictus qui venit in nomine Domini: Ozanna in excelsis. Matth. 21.

VERITAS PRACTICA.

Nisi cor, lingua, & manus ad devotionem simul conspirent, ipsa expirabit Devotio.

RATIO EST, Quia tunc dicitur expirare devotio, quando proprium illum suum non producit effectum, quoniam totos Deo devovet, & addicit.

Sed nisi cor, lingua, & manus ad devotionem simul conspirent, non producat illum suum effectum.

Ergo & ipsa expirabit Devotio: seu potius ne deficiat, & expiret, procuranda sunt diligenter illa tria, de quibus expresse propterea S. Bernardus sermonem instituit.

I. PUNCTUM.

In hoc celeberrimo Christi triumpho, qui à quatuor Evangelistis fuscè describitur, jamque à Prophetis longè ante denuntiatus Haynefue Pars quarta.

erat, & in Agno Paschali per urbem sic festivè cum ramis deducto figuratus: quàm sint omnia mira & consideratione dignissima, nemo non videt.

Contemplant aliqua pro affectu; Admirare Dominum a sinæ infidentem, plorantem in tali triumpho, prædicentem urbi exitium, turbas præcedentes, & sequentes cum palmârum ramis; omnes uno ore, una mente acclamantes ozanna, quæ vox erat lætitiæ, & fausta præcantium; discipulos & alios cives sua vestimenta subternentes, solos Judæos invidia tabescentes, & infidentes. Quorsum hæc omnia post aliquot dies crucifigendo? Nempe ut indicaret se libentem volentem motiturum, se Dominum & Regem hominum, à quibus quando vellet coleretur, & à quibus si male aliquando tractaretur non nisi permissu suo id eveniturum. Deniq; ut disceres ab his turbis: quæ profectò divinitus edoctæ sunt, veram devotionem. Vide attentius quàm mirè tria hæc simul

R t

664